Nevezési lap a 36. OTDK-ra

1. Pályamunka címe

Autenticitás, hitelesség, eredetiség: rajongói diskurzusok a Bagossy Brothers Company zenekar Olyan ő című daláról

2. Szerző adatai

E-mail	Telefonszám	Született
galviola66@gmail.com		, .

3. Témavezető adatai

Név	Beosztás	Munkahely	E-Mail
Dr. Tófalvy Tamás	egyetemi docens		

4. Szekció adatok

Szekció	Legmegfelelőbb tagozat	Megfelelő tagozatok
Társadalomtudományi		

5. A részvétel jogcíme

Intézményi TDK helyszíne	Időpontja
Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar	2021. 11. 16.

6. Megjegyzés

7. Nyilatkozat

A fentiekben részletezett adatokkal jellemezhető pályamunkám (dolgozat, alkotás, előadás) nevezését kérem a 36. OTDK-n való részvételre elfogadni. A 36. OTDK központi felhívásának ismeretében kijelentem, hogy pályamunkám önálló munka eredménye, saját szellemi termékem, abban a hivatkozások és idézések standard szabályait következetesen alkalmaztam, mások által írt részeket a megfelelő idézés nélkül nem használtam. A pályamunka összefoglalóját az OTDT online rendszerébe feltöltöttem, és hozzájárulok, hogy azokat (a rezüméket) az OTDT Titkársága és a szekciók rendezői nyilvánosságra hozzák. A közölt adatok a valóságnak megfelelnek, hitelesek. Hozzájárulok ahhoz, hogy az OTDT és a szekciót rendező intézmények az adataimat a 36. OTDK lebonyolításához és az eredményeinek fenntartásához felhasználják, anélkül, hogy beleegyezésem nélkül harmadik fél részére kiadnák. Hozzájárulok továbbá ahhoz, hogy az OTDK részvételemet és az elért eredményemet (1., 2. és 3. helyezés, különdíj), illetve a pályamunkát a szekciót rendező intézmény, illetve az Országos Tudományos Diákköri Tanács jelen nyilatkozatom visszavonásáig szerzőségem feltüntetetésével nyilvánosságra hozza.

Aláírások:

Gál Viola

ORSZÁGOS TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA

Társadalomtudományi szekció

Autenticitás, hitelesség, eredetiség:

Rajongói diskurzusok a Bagossy Brothers Company zenekar *Olyan Ő* című daláról

Pályamunka lezárásának
dátuma: 2021.11.02.

Jelige: KOM037

2022

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS ... 3

2. A KUTATÁS MÓDSZERTANA ... 5

3. NÉPIESSÉG, HITELESSÉG, RAJONGÓI DISKURZUSOK ... 6

3.1. A „népies" stílusjegyek és az autenticitás fogalma ... 8

3.2. Rajongói diskurzusok az Olyan Ő kapcsán ... 9

3.2.1. „Népies" ének és autenticitás ... 9

3.2.2. „Erős földműves akcentusa van..." ... 12

3.3. A közönség által fel nem fedezett jellemzők ... 15

3.3.1. Szakasz ... 16

3.3.2. Refrén és átkötés ... 16

3.3.3. Ritmus, zenei kíséret és dalszöveg ... 17

3.4. A népiesség témaköre a mélyinterjúkban ... 18

4. „NAGYON EREDETI MINDEN MEGNYILVÁNULÁSUK" – AZ AUTENTICITÁS DISKURZUSAI ... 19

4.1. Társadalmi felelősségvállalás és hitelesség ... 22

5. ALTERNATÍV ARCOK ÉS A TÖMEG ... 24

5.1. „A jó zenekarokat nem lehet egy műfajba bekategorizálni. A Bagossy is ilyen." ... 27

5.2. „Volt olyan időszak Gyergyóban, amikor vétek volt hallgatni a Bagossyt" ... 28

5.3. „És innentől elkezdett az örömzenélő banda piaci gépezetként működni..." ... 28

6. ÖSSZEFOGLALÁS ... 30

HIVATKOZÁSOK ... 33

Irodalomjegyzék ... 33

Források ... 34

1. BEVEZETÉS

Milyen vélemények születnek egy erdélyi származású zenekarról, akik gyakran nyúlnak vissza gyökereikhez inspirációért és kihangsúlyozzák székely származásukat? Hogyan vélekedik róluk a közönségük, milyen reakciókat vált ki a hallgatóságból a népiesként értelmezett elemek megjelenése egy együttes zenéjében? Mindezeket a diskurzusokat hogyan alakítja egy olyan zeneszám online karrierje, amely nemcsak a szűkebb rajongói körhöz, hanem a széles nagyközönséghez is eljutott?

A Bagossy Brothers Company egy lassan nyolcéves múlttal rendelkező zenekar. Öt tagból áll: Bagossy Norbert énekel és gitározik, Tatár Ata a szólógitáros, a basszusért Bagossy László, a dobokért Bartis Szilárd felel, mindezt pedig Kozma Zsombor egészíti ki zongorával és harmonikával. Többnyire az alternatív és indie metszetére jellemző stílusban játszanak, amely néha kiegészül pop, folk, electro vagy éppen rockosabb elemekkel. A dalok túlnyomó részét az énekes, Norbert írja, a hangszerelés pedig a testvére, László munkája (Tatár, 2019, Music Backstage).

A zenekar erdélyi származású, tagjai Gyergyószentmiklóson születtek. Ugyanakkor ma már nemcsak a szülőföldjükön, hanem Magyarországon is egyre népszerűbbek. Tartottak már dupla teltházas lemezbemutatót az A38 rendezvényhajón, adtak már akusztikus koncertet a Művészetek Palotájában, felléptek többek között a Budapest Parkban, az EFOTT, Campus, Strand, VOLT, Alterába, Fishing on Orfű, Sziget fesztiválokon, a Puskás Aréna Szoborparkban is zenéltek, valamint 2022 januárjában a Papp László Sportarénában – a jelenleg legnagyobb magyarországi koncerthelyszínen – is szerepelni fognak. Emellett a DUE Médiahálózat 2020-as közvéleménykutatásából az derült ki, hogy a Bagossy Brothers Company a legkedveltebb magyar zenekar a 18 és 24 év közötti magyar származású fiatalok körében – derült ki a Metropol ismertetője alapján.

A Bagossy Brothers Company zenekar tagjai székelyföldi származásúak, ez pedig rendkívül fontos eleme a munkásságuknak. Az „erdélyiség” megjelenik dalszövegeikben, videoklipjeikben, a velük készített interjúkban, de a tagok akcentusában is felfedezhető. 2020. november 30-án egy könyvük is megjelent *Otthontól fűtött tél* címmel, amelyben a hazai táj, az ételek és a gyergyói történetek kapják a fő hangsúlyt. Az ajándéktárgyaik (a bevett zeneipari terminus szerint merchandise-ukban röviden „merch”-ükben) motívumai is az „erdélyiség”

különböző ilyen népszerű reprezentációit használják: a „hegyilevegő” feliratú bögrén, autóillatosítón keresztül a farkasos logóig. A „hegyilevegő” azonban már nem csak egy hangzatos szlogen, a rajongói közösség hivatalos Facebook csoportja – amely az egyik fontos terepem volt a rajongói diskurzusok feltérképezéséhez – is ezt a nevet viseli. Bagossy Norbert így nyilatkozik a közösségről: „Létre is hoztunk egy ilyen csoportot, ahol a törzsközönség, törzs rajongói bázis tud kommunikálni egymással. Együtt jönnek koncertekre, beszáll az egyik a másiknak az autójába, és az első pár sor szinte mindig ugyanaz. Követnek északról nyugatra, keletre, mindenhova.” (Bagossy, 2020, WMN Magazin)

Emellett több dalukban szerepel az erdélyi táj, szövegeikben is gyakran utalnak a szülőföldjükre. A *Visszajövök*, a *Csak az ég tudja* és az *Álmodj énnekem* címet viselő dalok videoklipjei például a Gyergyói-medence tájaira fókuszálnak, szövegükben is az otthon és a hazatérés a fő témák („Visszajövök én egyszer még/ az esőt ha elfújja a szél/ minden ember hazatér!/ Meleg az otthontól fűtött tél/ csak az kell, hogy jó legyél,/ hogy te mindig itt legyél!”), illetve a *Vele utazom* című zenéjük videoklipjében is a havas székelyföldi utak kapnak hangsúlyt. Az erdélyiség tehát a zenekar szimbólum- és hivatkozásrendszerében az autentikusságuk alapja, amit előszeretettel hangsúlyoznak minden megnyilvánulásukkal.

A zenekar népszerűsége az interneten is az utóbbi négy évben lett igazán nagy. Elsőízben a *Valahol itt* című daluk vált népszerűvé online, 2017 őszétől. Ez a videoklip jelenleg több, mint 16 millió megtekintésnél jár a YouTube-on, azonban a 2019. január 20-án megjelent, Fonogram-díjas *Olyan Ő* vált a zenekar legismertebbb és legnépszerűbb dalává. Mára már a 40 millió megtekintést is túllépte a videoklip a YouTube-on, Spotify-on pedig már majd 9 millióan hallgatták meg, számtalan feldolgozás, remix és paródia készült róla, így kijelenthetjük, hogy mára igazi online jelenséggé nőtte ki magát az *Olyan Ő*. A dal szerepe azért is fontos, mert nem csak az addigi rajongókhoz jutott el, hanem széles körben ismertté tette a zenekar nevét. A következőkben azt szeretném megvizsgálni, hogyan vélekednek erről a konstrukcióról a rajongók és a szélesebb közönségből érkező hallhgatók, milyen diksurzusok alakultak ki a zenekar „erdélyiségéről”, ezzel összefüggésben „népiességéről” és hitelességéről az online térben? Vizsgálatom legfőbb kérdése tehát az, hogy a közönség reakcióiban hogyan rajzolódik ki mintázat, ahogyan a zenekart autentikusnak, hitelesnek és eredetinek tartják, valamint hogyan köthető mindez az *Olyan Ő* című dalhoz.

2. A KUTATÁS MÓDSZERTANA

Tanulmányom egyik módszertana a tartalomelemzés: megvizsgáltam az összes hozzászólást a dal hivatalos YouTube-videoklipje és kilenc másik *Olyan Ő* feltöltés alatt. A YouTube platformon összegyűjtött diskurzusok mellett a hivatalos Bagossy Brothers Company rajongói Facebook csoportban is felkutattam a különböző véleményeket: a *#Hegyilevegő* nevű csoportban is rengeteg vita születik a zenekar által képviselt értékekről. A bulvár témák mellett a csoport tagjai gyakran tesznek közzé koncertfelvételeket, zenekarral készített fotókat, útitársakat keresnek a koncertekre, találkozókat szerveznek le egymással, illetve különböző témákban kérik ki a csoporttagok véleményét. A Facebook csoport megjegyzései mellett kiemelkedő rajongói tevékenységet folytató alanyokat is felkerestem, hogy egy mélyinterjúban arról meséljenek, milyen stílusjegyeket tartanak hangsúlyosnak az *Olyan Ő* című dalban, és melyek a zenekar által leginkább képviselt értékek. Írásbeli véleményeket két olyan hallgatótól gyűjtöttem, akik nem vállalták az interjút.

Három mélyinterjú keretében összesen öt rajongót kérdeztem meg. Ketten írásban válaszolták meg a feltett kérdéseket, mivel nem vállalták a beszélgetést. Összesen hét rajongó osztotta meg a véleményét az *Olyan Ő* stílusjegyeiről, valamint a zenekar által kihangsúlyozott értékekről. A megkérdezettekből három személy erdélyi, gyergyószentmiklósi születésű, négyen pedig magyarországi születésűek.

Viktória és Ágnes közösen vezetnek egy Bagossy Brothers Company rajongói oldalt az Instagramon. A profil különlegessége, hogy kizárólag saját készítésű képek és videók kerülnek feltöltésre. Mindketten tanítónői pályájuk elején állnak, 23 évesek és magyarországi születésűek. Egy másik mélyinterjú-alanyom, Zsófia volt, aki 22 éves, erdélyi származású, és szintén tanítónő egy gyergyószentmiklósi általános iskolában, ahol a zenekar tagjai is születtek. Zsófia aktív tagja a *#Hegyilevegő* közösségének, segítőkészen válaszolja meg a csoporttagok által feltett kérdéseket, az ott folyó beszélgetésekhez is gyakran hozzászól, illetve reagál a bejegyzésekre lájkok formájában.

Eszter, aki 17 éves, gyergyószentmiklósi születésű középiskolás lány, szintén nyilatkozott a témában. A megalakulásuk óta követi a Bagossy Brothers Company-t, elmondása alapján azóta rajong a munkásságukért. Kiemelte, hogy a zenekar megalakulásakor Gyergyószentmiklóson egyenesen „gáz” volt Bagossy-t hallgatni, de elmondása szerint ő ennek ellenére is járt

koncertekre a barátnőivel. Egy másik gyergyói interjúalanyom Gellért volt, aki egy helyi zenekar, a *Teddy Queen* dobosa, és többször dolgozott együtt a Bagossy zenekar tagjaival, különösen Bagossy Lászlóval. Ő leginkább a szakmai kapcsolatról, a zenekar által használt stíluselemekről és az erdélyiség kihangsúlyozásáról fejtette ki véleményét.

A két írásbeli interjúm alanya L. Eszter és Péter, aki nem egyezett bele személye felfedésébe. L. Eszter 17 éves, magyarországi születésű, és egy Bagossy rajongói oldalt működtet az Instagramon. A profil elsősorban egy válogatás a zenekar dalszövegeiből, de kvízek, szavazós játékok és koncertfelvételek is megjelennek rajta. Péter személye elhallgatását kérve nyilatkozott néhány kérdésben legfőképp a zenekar változását illetően.

A legtöbb, mélyinterjúkban és internetes hozzászólásokban felmerülő diskurzus a dal és a zenekar tradicionális stílusával kezdődik, és az autentikusság, hitelesség témakörével végződik, mivel a dal népies stílusjegyeit, a zenekar hazaszeretetének kihangsúlyozását, a tájszólást és magát a székely származást is egyértelműen önazonosnak titulálja a hallgatóság. Emellett az alternatív és mainstream zenék közti ellentét, a népi motívumok megjelenése más zenekarok műveiben is szült diskurzusokat. Kizárólag a mélyinterjúkban szerepelt a Bagossy Brothers Company társadalmi felelősségvállalása: a kisebb gyergyói zenekarok támogatása, faültetés és a turizmus fellendítése Erdélyben, illetve szintén a beszélgetésekben volt példa a megosztó véleményekre Biró Barbara hangját illetően.

Ahhoz viszont, hogy érthetőek és elemezhetőek legyenek a fent említett diskurzusok, fontos tisztázni, mit jelentenek a „népies” stílusjegyek, és hogy ez a fogalom hogyan kapcsolódik össze a hitelesség és autenticitás körüli rajongói elbeszélésekkel.

3. NÉPIESSÉG, HITELESSÉG, RAJONGÓI DISKURZUSOK

Kutatómunkámat az internet egyik véleménykifejtő platformján, a YouTube kommentszekciójában kezdtem. Ez az elsődleges online felület, ahol a hallgatók nyilvánosan véleményt formálhatnak egy zenéről úgy, hogy közben hallgatják azt és a videoklipet is nézhetik. Az *Olyan Ő* című dalról több, mint 250 YouTube megjelenés található. Ezek közül egy hivatalos videoklip és egy akusztikus verzió készült a zenekartól. További hat dalszöveges videót töltöttek fel különböző csatornák, több mint ötven koncertfelvétel készült számos fellépésekről, legalább százötvenöt feldolgozás és közel ötven remix született különböző

műfajokban, valamint három paródia, két karaoke verzió és egy gitár útmutató is megtalálható az *olyan ő* keresőszavak beírásakor.

A feldolgozások többnyire mulatós műfajban készültek el, ahol az előadók szintetizátorral kísérték a dalt. Akadtak azonban, akik zongorához és/vagy gitárhoz nyúltak egyedül, duettben és zenekarral egyaránt. Kisgyerekek is mikrofont ragadtak, két hatéves kislány is megmutatta énekhangját a YouTube-on. Nagyon sok úgynevezett „cover" is készült, ahol az alkotók csak ráénekeltek a zenei alapra szintén duettben vagy egyedül. Az elektronikus remixek mellett megtalálható az ismert Irigy Hónaljmirigy paródiája, melynek az ízes tájszólás a központi témája, továbbá egy gimnázium kilencedik osztálya és egy paródiákat készítő csatorna is átírta a zeneszám szövegét egy gólyabálhoz. Készült emellett 9D audio és 1 órás verzió is a zenéből.

Megvizsgáltam az összes feltöltött tartalom hozzászólásait, de nagyon sok videó akadt, ahol egyáltalán nem nyilvánított véleményt a közönség, vagy csak olyan kommentek olvashatóak, mint az „*Imádom!*", „*Ez a kedvenc dalom*" és a „*legjobb zenekar* 😍". A videók száma, amelyekben a vizsgálatom szempontjából releváns hozzászólásokat találtam tízre redukálódott. Ez a szám magába foglalja a hivatalos videoklipet, az akusztikus verziót, hét koncertfelvételt és egy dalszöveges videót. A legfontosabb diskurzusok a hivatalos videoklip alatt találhatóak, de a karantén alatt készült akusztikus verzió hozzászólásai közt is előfordulnak viták. A koncertfelvételekben pedig nagyrészt az élő énekhang kerül összehasonlításra a dal stúdióverziójával.

Miközben kutattam a kommenteket, feltűnt a tendencia, hogy rendszeresen csökken a hozzászólások száma a hivatalos videoklip alatti kommentszekcióból. Ebből arra következtettem, hogy a zenekar menedzsmentje eredményesen intézkedett a hozzászólások moderálásáról. A premier környékén (2019 január) figyeltem a megjegyzéseket puszta érdeklődésből, akkor jóval nagyobb volt a negatív vélemények aránya, mint jelenleg, viszont ezek többnyire trágár nyelvhasználattal és sértő szándékkal íródtak. Kutatási céllal 2020 nyarától követem a hozzászólásokat, és így is találtam negatív véleményt kihegyező mondatokat, amelyek már jóval kulturáltabban fogalmazódtak, mint elődeik. Néhányat ugyan sikerült megmentenem a törölt kommentek közül, de a szerves részük elveszett a moderátorok miatt. Elemzésem tehát a jelenleg folyó diskurzusokat méri fel, amelyek esetlegesen eltérhetnek a közönség legelső benyomásától, reakciójától, a viták pedig néhol hiányosak vagy befejezetlenek a törölt hozzászólások miatt.

Még mai napig érkeznek hozzászólások a hivatalos videoklip alá, illetve a megtekintések száma is folyamatosan nő. Mivel a dalban nem csak Bagossy Norbert énekel, hanem Biró Barbara, Bagossy László felesége is, ezért a dal sikere nemcsak a fiúkon látszik: Biró Barbara Instagram profilja is egyre népszerűbb, jelenleg (2021 október) már több, mint hétezren követik. A zenekar valóban a figyelem középpontjába került – fokozatosan –, nem hiába ők a legkedveltebb együttes a fiatalok körében. De milyen összetevői, okai lehetnek ennek a sikernek a rajongói vélemények alapján?

3.1. A „népies" stílusjegyek és az autenticitás fogalma

Általánosságban a hitelesség egy olyan társadalmilag felépített állítás, amely valaki teljesítmények által terjeszt elő, mások pedig vagy elfogadják, vagy elutasítják. A hitelességre vonatkozó állítások ugyanakkor mindig helyzetfüggőek, hiszen a társadalmi szereplőknek különböző erőforrásokra van szükségük a hitelesség megteremtéséhez (Peterson, 2005). Schwarz szerint három olyan hitelességi állítást különböztethetünk meg, melyek a népdaléneklésből fakadnak: színpadi autenticitás, objektív, tárgyi autenticitás és művészi autenticitás (Schwarz, 2016).

A színpadi hitelesség az előadó azon képességét jelenti, amely közvetíti a közösség összetartozás- a hovatartozás érzését, és a hagyományok közös gyakorlását (Moore, 2002). A tárgyi hitelesség azt mondja meg, hogy mit tekint örökségének az adott kultúra egy adott pillanatban (Bohlman, 1988). A művészi hitelesség pedig arra irányítja a figyelmet, hogy az előadó mennyire közvetíti meggyőzően az őszinteségét és közvetlenségét a közönség felé (Moore, 2002). Ebben az esetben a népzene többnyire az önálló cselekvésről, a művészi kreativitásról és a karizmatikus ideológiáról szól (Bourdieu, 1993).

Lionel Trilling szerint az autenticitás fogalmáról jobb egyenesen nem beszélni, ha meg szeretnénk őrizni a jelentését (Trilling, 2009). Timothy D. Taylor pedig egyszerre tekinti valódinak és diszkurzívnak a hitelességet. Minderre pedig zenészként jött rá, hiszen merev elképzelései vannak arról, hogy mi számít autentikusnak a zenében (Taylor, 1997).

3.2. Rajongói diskurzusok az *Olyan Ő* kapcsán

Először a YouTube hozzászólások mintázatait mutatom be, majd az itt a rajongók által felismert karakterisztikákat egy népzenei szakértő segítségével bővítem ki. A rajongók által észlelt és a valóságban jelen levő népies jellemzők kontrasztjaiból kialakult mintázat után a mélyinterjúk során felfedezett jelenségek is bemutatásra kerülnek.

A hozzászólások nagyrészében, és az általam készített mélyinterjúkban egyaránt központi témává alakult a népiesség. A YouTube megjegyzések írói sokszor magyarázat nélkül küldenek el olyan kommenteket, mint a *„Népdalos lett egyedi hangzással szuper!* 😍*”*. Az a tendencia mutatkozott meg, hogy a hozzászólások írói nem tudják, vagy nem indokolják meg, hogy miért tartják népiesnek a dalt, csupán az észrevételeiket közlik megjegyzések formájában.

Emellett egy olyan mintázat is kialakult, miszerint a közönség egyes népiességre utaló stílusjegyeket kevésbé tart népiesnek másoknál. Ez a női énekhangnál ütközik ki: a sok hozzászólás mellett a mélyinterjúkban is gyakran felmerült, hogy azért gondolják népiesnek a dalt, mert egy csiszolatlannak ható női hangszín hallható benne erős tájszólással. Ez olyannyira jellemző a hozzászólások túlnyomó többségére, hogy más népzenékből kölcsönzött eszközöket (például, ritmus, párbeszéd-jelleg, hangsúlyozás) észre sem vesznek annak ellenére, hogy ezek is ugyanolyan mértékben járulnak hozzá a zeneszám népies stílusvilágához. A harmadik, a folkos stílushoz köthető jelenség az, hogy az erdélyi közönség egyáltalán nem tartja népiesnek a zeneszámot. Amikor a mélyinterjúkban a téma boncolgatására került a sor, mindhárom erdélyi interjúalany egyöntetűen azon a véleményen volt, hogy a zeneszám nem hordoz magában népies jellemzőket. A felsorolt jelenségek értelmezéséhez viszont fontos tisztában lenni, hogy mit mondanak a laikusok a YouTube megjegyzésekben, és milyen gondolatok merültek fel a megkérdezett rajongókban.

3.2.1. „Népies” ének és autenticitás

Míg a dal ritmusának, szövegének, hangsúlyozásának népdalos vonásait csak elenyésző mennyiségben fedezték fel, addig a női hang karakterisztikáira szinte minden második megjegyzésben és a mélyinterjúk egy részében is utaltak. A női hang jogosan lepte meg a közönséget, hiszen a Bagossy Brothers Company mindig is egy férfiakból álló együttes volt, ez hirtelen – minden előzmény nélkül – megváltozott abban a pillanatban, ahogy valaki rányomott

a feltöltés gombra, és az *Olyan Ő* felkerült az éterbe. A zeneszám olyan szempontból különleges, hogy nemcsak Norbert ismert és megszokott hangját hallhatjuk, hanem egy másik karcos, csiszolatlannak ható és domináns női hang is megmutatkozik benne. A duettpartner pedig Biró Barbara, akinek Magyarországon szokatlannak titulált hangja többnyire a székely származásához vezethető vissza. Az új hangszín nyilvánvalóan reakciókat váltott ki nemcsak a rajongókból, de azokból a hallgatókból is, akik a dal által találtak rá a zenekarra, vagy a kíváncsiság hajtotta őket a hozzászólások szekciójába.

Tatár Attila, a Bagossy Brothers Company szólógitárosa egy Music Backstage interjúban említette, hogy Bíró Barbara nem profi énekes. Először csak a zenekar által készített demó verzióban énekelte fel a női részeket, majd amikor az együttesnek, hangmérnöknek és menedzsernek egyaránt tetszett a hangszíne, a stúdióverzióban is ő énekelt. Barbara pedig egy interjúban fejtette ki, hogy sosem fektetett komoly energiát énekesi karrierjének építésébe, nem is szerepelt a tervei között, hogy valaha énekelni fog nagyobb közönség előtt (Horváth Gábor 2019: Beszélgetés Biró Barbarával, MIX Fm). Barbara hangképzése tehát abban az értelemben, hogy a tradicionális népdalok is jellemzően zeneileg nem képzett előadókon keresztül szólalnak meg, az előadásmód „autentikusnak" mondható. Vargyas Lajos így ír a „népi" és a „tanult" éneklés különbségeiről:

„A hangszín különbözteti meg legjobban a régi, hagyományos éneklést a maitól és a nem népi előadástól. De mindenféle népi éneklés is különbözik a tanult énekesekétől: a hangképzés természetességébe. A nép, ha dalol, mindenekelőtt szöveget mond torzítatlanul, méghozzá a tájszólás erős színeivel; emellett énekel, ahogy tud. A tanult énekes mindenekelőtt szép hangot akar képezni, emellett mondja a szöveget, ahogy lehet. Ezért minden egyes hangot külön „megformál", míg a népi énekes csak dallamsorokat, zenei egységeket formál meg. Ez tehát már hangzásban is különbséget jelent mind a régi, mind az új népi előadással szemben." (Vargyas, 1981, 159).

Biró Barbaránál erőteljesen jelen van a Vargyas által megemlített természetes hangképzés, amit a hozzászólók is érzékelnek, csak éppen nem tudnak pontosan megnevezni. Az egyik névtelen megjegyzés írója például a következőt írta: „*Mindegy, olyan 'e' hangzói vannak a lánynak, mint keveseknek, a háború előtti nagyjainkra emlékeztet, szeretem.*" A Barbaránál megjelenő tájszólás és dialektus a gyergyói vidékre jellemző, hiszen ő is itt nőtt fel a zenekar többi tagjával együtt. A zárt ë pedig valóban legalább annyira tipikusan székely jellegzetesség, mint

ahányszor előfordult a kommentekben az, hogy a lánynak autentikus a székely akcentusa és tájszólása. Az 'e' zárt ejtésekor a szájüreg szűkebb, az állkapocs zártabb, és a nyelv is közelebb van a szájpadláshoz, mint a közönséges 'e' ejtésekor, inkább az 'é'-hez hasonlít (Fejes, 2014).

A közönség jelentős része ilyen reakciókkal illette a hangot: „*Csodálatos "ízt", "zamatot" ad a lány hangja ehhez a perfekt produkcióhoz! Nélküle sem lenne középszerű, de vele egyszerűen gyönyörű produkció!*", „*Szerintem pont a lány hangja dobja fel ezt a zenét. Nem az átlagos már megszokott számomra már unalmas női hang. Plusz nagyon illett ehhez a ritmushoz"* vagy *„Nagyon jó. A lány hangja nagyon jól feldobja az egészet. Ritkán hallani ilyen hangot!* 😀". A legtöbb reakció az előadásmóddal kapcsolatban arra irányul, hogy Biró Barbara hangja teszi karakteressé a dalt. Mások azt is kiemelik, hogy érzik a különbséget az *Olyan Ő* énekesnője, és más, befutott magyar énekesek hangja között. Ugyanakkor egyikük sem tudja pontosan megfogalmazni, hogy mi az, amitől másabb, miben különbözik a két éneklési stílus, helyette azt fejtik ki, hogy mi nem jellemző rá. Olyanokat mondanak, mint: „*Fantasztikus a csaj, talán az utóbbi évek talán legjobb női hangja, végre valami eredetiség, nem csak az aktuális divatot majmoló tucaténekes.*", vagy „*Lazán, kisszoknyában...hátrakötött hajjal, gitár a kézben... olyat énekelnek, hogy az újsütetű "sztárok" egy hétig szerkesztenék stúdióban a hangjukat ahhoz, hogy valahogy megközelítsék ezt a minőséget."* Én azonban mégis megpróbálom kibogozni a hozzászólók gondolatait, és felfedni egy mintázatot a homályos megfogalmazások mögött.

Rengetegen említik továbbá azt is, hogy ez a bizonyos női hang passzol a dalhoz és Norbi hangjához is egyaránt. „*Nagyon jó lett srácok :) A két hangszín így együtt szerintem nagyon találó. Tükrözi a népzenei stílust, ami egyértelműen jó ötlet volt. Csak így tovább*" – írja egy rajongó. „*Szerintem egyszerűen tökéletes ez a számotok is. Tökéletesen illik bele a női hang, elvonási tüneteim lesznek, ha nem hallgathatom meg óránként. Gyönyörű a szövege, és a ritmusától is kiráz a hideg. Imádom* ❤️" – fejti ki a véleményét egy másik hallgató. Néhányan pedig egyszerűen csak felfigyelnek a népies hangszínre, majd megdicsérik azt, esetleg megvédik a hozzászólásokkal szemben, amelyek azt állítják, hogy a nő rosszul énekel. „*Kimondhatom azt, hogy igenis van zenei hátterem, és ezzel együtt azt is kimondhatom, hogy Barbarának nagyon szép hangja van. Ő valószínűleg népzene éneklésben híres, ezért ilyen a hangja. Azok, akik azt mondják, hogy "kecske" hangú, higgyétek el, hogy ez nem így van. Igenis jó hangú és szerintem nem lenne ennyire sikeres ez a dal nélküle. Csak így tovább, fiúk! ;)*" – érvel Zsombor.

Sokan a magyar zeneipar fellendülését azonosítják a hangjával. Úgy gondolják, hogy Biró Barbara nélkül közel sem lenne ennyire sikeres ez a zene. „*Végre egy olyan dal, amiért érdemes ismét magyar zenét hallgatni! A hangszerelés naprakész, a hangok szép intelligensek, mégis benne a magyar régies népzenei kicsengés. Most leginkább a lány közreműködésének köszönhetően. Zseniális és bátor húzás, ami tuti sikert eredményez. Valószínű az erdélyi vérfrissítés kellet ahhoz, hogy az itthoni – egyébként abszolút nyugatmásoló tucatprofi után – halljunk valami eredetit. Irigykedve hallgatom megint+megint, és nézem, mit hoznak össze újból a Bagossy-ék*”. Ennél a hozzászólásnál már nem csak az énekesnő hangjára mondják azt, hogy nem tucat, hanem az egész dalra egyenesen. Sőt, az „erdélyi vérfrissítés” és Biró Barbara közreműködésének említése is arra utal, – amit a bevezetőben már említettem – hogy a rajongóknak csak a dal premierje után kezdett szembetűnő lenni a népies motívumok használata a Bagossy Brothers Company zenéjében.

3.2.2. „Erős földműves akcentusa van...”

A női énekhang azonban nem lopta be magát mindenki szívébe egyaránt. Akik a nemtetszést hangoztatják, többnyire azt emelik ki, hogy „hamisan” énekel. „*A zene remek, de néhány énekóra nem ártana egyik énekesnek sem... az énekesnő több helyen fájdalmasan hamis. Nagyon megérné befektetni!*” – tanácsolja az egyik hozzászóló. „*Kedves Betty. Beszélj egy énektanárral is. Ízlés és pofon mondani szokás. De a lány hamisan énekel.”* – tesz pontot egy olyan vita végére, ami Biró Barbara hangjának tisztaságáról folyt, egy másik kommentelő. Néhányan egyszerűen csak „ordításnak”, „vinnyogásnak” vagy „nyivákolásnak” titulálják Barbara népies éneklési stílusát, hangját és kiejtését. Így szól az egyik hasonlat a megjegyzések közül: „*Gyűlölöm ezt a zenét, a nő olyan mintha nem is énekelne, hanem ordibálna át a szomszédba*”. Akad, akit annyira megrázott az auditív élmény, hogy költői kérdésben keresi a választ: „*Most komolyan, valaki kellemesnek találja ennek a nyivákoló nőnek meg ennek a fickónak a hangját? Lehet, hogy "nekem nincs fülem", de szerintem borzasztó.*” Akik pedig nem tudják beazonosítani a népi énekstílust és annak velejáró jellemzőit, ilyeneket írnak: „*Mikor a csaj elkezd énekelni, a fülemből kifolyik a vér, de ezen kívül jó zene.*”, vagy „*Erős földműves akcentusa van az énekesnőnek. Leginkább a dal elején érződik*”.

Ezek azonban nem hibák, nem is helytelen éneklési technikák – mint ahogyan a megjegyzésekben gondolják, – hanem a népi előadásmód modorosságai. „Akár a régi stílus él még valahol, akár az új, egyben mindig hasonló az igazi paraszti előadás: nincs benne színezés,

megjátszás, „előadás”. Változatlan, egyenletes hangszínnel, erősség változtatása nélkül – legalábbis szándékos és színezésre törekvő hangerőkülönbség nélkül – hangzik el az egész ballada vagy sok versszakos lírai dal.” (Vargyas, 1981, 159). Biró Barbara hangjára is pontosan ez a fajta erőteljesség jellemző, a hangszíne is egyenletes, egyáltalán nem titulálható mesterkéltnek vagy a tudatosnak. A közönség pedig ezen jellegzetességeket érzékeli „parasztosnak”, „ordítónak” vagy éppen „nyivákolásnak”.

Találhatóak azonban igényesen megfogalmazott és alaposan megindokolt vélemények is, amelyek Biró Barbara markáns és nyers hangjára irányulnak. A legtöbben azt hangoztatják, hogy nem illik a zenekarhoz, illetve Norbert hangjához sem. „*Szerintem picit túl érdesnek, markánsnak, népiesnek érzem a hangját a zenekarhoz.*” – fogalmazta meg valaki álnéven. „*A férfinek csodálatos hangja van! Nagyon jó hallgatni. Kellemes, megnyugtató, bársonyos.... A hölgynek pont az ellenkezője!*” – jegyzi meg egy másik kommentelő. Vannak, akik egyenesen úgy gondolják, hogy a lány hozzájárulásával sikerült kevésbé jó zenét írniuk a zenekar tagjainak: „*Teljesen jó a zene, a szöveg... mindenkinek jó a hangja, a lány kicsit csökkenti az ének minőséget... de egyébként szuper*”. Ez teljes ellentéte annak, mint akik úgy vélekednek, hogy Biró Barbara közreműködésének köszönhetően lett virális a zeneszám.

Egy másik jellemzője Biró Barbara népies éneklési technikájának az oktávtörés. Ez egy olyan eljárás, amely során az énekes a sor utolsó hangját egy oktávval énekeli ki. Régebben csak olyan helyzetekben alkalmazták, ha kénytelenek voltak rá, amiért esetenként nem bírták kiénekelni a mélyebb hangokat, ma pedig már minden ok nélkül használják (Vargyas, 1981). A közönség nem is hagyta szó nélkül ezt a modorosságot, így fogalmaz Anita: „*Nagyon örülök, hogy végre igényes zenét készít egy magyar zenekar. Mindazonáltal nem tudok elmenni amellett, hogy mennyire fájóan ronda az a hangsúlyos rész az "Ugye te is akarROD?" szöveg mellett. Én nem tudom, tehát megértem, hogy ez a zenekar szereti a szokatlan súlyozást, de ez annyira ronda, és bosszant, és bántja a fülemet. Persze értem én, a népies jelleget próbálta kiemelni, de jaj, ilyen áron? Oké, jöhetnek a kövező kommentek a hozzászólások alá... (De kétlem, hogy egyedül vagyok ezzel.) Ennek ellenére további sok sikert kívánok a zenekarnak.*”. Nem csak Anitának, Zsigmondnak is feltűnt az oktávtörés: „*vagy ...ugye Te is aka-ROD! Na, itt egy oktávot ugrik az ének szólam! :) aka-ROD! Olyan kis idétlen, de aranyoska!*”

Akadnak a közönség soraiban szép számban olyanok is, akiknek első hallásra nem tetszett Biró Barbara hangja, később viszont megkedvelték. Egy névtelen hozzászóló azt állítja, hogy „*Barbi*

parasztlányos hangja viszont az elején nem tetszett, azóta minél többet hallom, annál jobban tetszik", Eszter pedig így vélekedik: „*Nekem először nem tetszett a női hang, de másodjára, harmadjára, sokadjára megszerettem. Különleges. A szöveg, a dal, az énekesek. Annyira szép az egész.*". „*A csaj hangja elsőre nem megszokott... fura :D aztán a második, harmadik körre rájön az ember, hogy nagyon is különleges hangja van neki... Talán a magyar népdalokra emlékeztet valamiért...*" – jegyezte meg Tamás. Ezt a hozzászólást több szempontból is érdemes megvizsgálni. Először is, ő volt az első a megjegyzések szekciójában, akinek feltűnt, hogy a lánynak népies jellegű hangja van, és nem az áll a dolgok hátterében, hogy nem tud énekelni, hamisan teszi azt, vagy ordít. Másrészt, ezt egy olyan vitából ragadtam ki, melyben szinte minden fontos témáról szó esik. Nézzük meg a diskurzust alaposabban.

„*Sokan kritizálják a hölgy hangját. Egy nagyon erőteljes hangról van szó, ami a lágyabb, de szintén domináns hanggal az elején meglepő. Szerintem feldobja a női hang a zenét, érdekes kissé, nem evilági elegy lesz belőle. Tessék barátkozni az új irányokkal kedves hallgatóbizottság.*" Ez volt a beszélgetés beindítója, így ragadta meg a lényeget Betty. Azonban, nem csak ő érez így, többen – köztük Tamás is – hasonló tapasztalatokról számoltak be a megjegyzése alatt. Egy komplex hozzászólás viszont kiemelkedik az egyszerű tetszést/ nemtetszést hangsúlyozó megjegyzés közül: „*Nem lepett meg a fogadtatás, sokan már Lábas Viktória somogyi tájszólását is nehezen fogadják be (legjellemzőbb, legjobban kihallható, hogy az e hang valahol fél úton van az E és az Á között), úgyhogy ebben biztos voltam. Szerintem tök jól passzol... Bagossy Brothersnél minden dalból valamiféle tisztaságot, könnyűséget, bölcsességet, tisztelettudást/tiszteletadást hallok ki, ami így együtt popzenében nem szokott meglenni, utoljára Magyarországon ilyen talán az Eleven Hold volt. Úgyhogy ebbe a teremtett légkörbe nagyon jól belepasszol a népi éneklés (s hogy ennyi embernek fura ez, csak azt mutatja, mennyire eltávolodtunk tőle). Amit csinálnak, az a fajta zene, ami, ha egy személy lenne, akkor Ő a lehető legidegesítőbb legfrusztráltabb helyzetben, közegben is totális nyugodtsággal próbálna reagálni, válaszolni. S ebben a helyzetben egyébként a mai nagyvárosi életünk és világunk (s ez esetben ez egy életstílus, ami nem áll meg a nagyvárosok határainál sem!) a "legidegesítőbb, legfrusztrálóbb helyzet" s a válasz rá a Bagossy Brothers (egy jó válasz rá!).*" Ez a megjegyzés egy másik példát is beemel a beszélgetésbe, Lábas Viktóriat, a Margaret Island zenekar énekesnőjét, akinek éneklésében szintén erőteljesen érződik a tájszólása, emiatt őt is rendszeresen kritika éri. Az a mintázat van jelen tehát a magyar közönségben, hogy nem mindenki tudja elfogadni a szokatlan, egyedi énekstílust és a fonológiai különbségeket.

Fontos szempont azonban, hogy a dal egy profi stúdióban készült, ahol több alkalommal is lehet próbálkozni a felénekléssel, illetve a hangok korrigálására és a változtatásra is adott a lehetőség. A zenekar tehát kiküszöbölhette volna a tájszólást, javíthatott volna a hangsúlyozáson, vagy esetleg más énekest is kereshetett volna, de ezek közül egyik sem történt meg. Ez arról árulkodik, hogy a népies, tájszólással fűszerezett énekhang és az erőteljes hangsúlyozás teljesen beleillik a profilukba, és tudatosan alkották ilyen stílusúra a dalt (legalábbis nem módosítottak rajta produceri eszközökkel). A felsoroltak által lesz valóban autentikus a szerzemény, hiszen a zenekar profiljába is beleillik, valamint nem próbálkoznak meg a származásra utaló jelek eltüntetésével. A későbbiekben a hozzászólásokban és a mélyinterjúkban is tapasztalható.

3.3. A közönség által fel nem fedezett jellemzők

Csata Levente gyergyócsomafalvi karmester, hangszeroktató, népi hangszeres és elmondása szerint népzene-tanulmányozó évek óta. A segítségével összegyűjtöttem minden népzenékre utaló stílusjegyet az *Olyan Ő* című dalból. Ezeket a karakterisztikákat nem biztos, hogy tudatosan építette bele az együttes a zenébe, sőt, valószínűleg ösztönösen nyúlt ilyen eszközökhöz Norbert a dalszerzés során. Emellett László sem kerülte ki ezen jellegzetességeket a produceri munkája során. Így nyilatkozott D. Tóth Krisztának az Elviszlek magammal című műsorban:

„Tudom, hogy ő mindig beleír olyan váratlan dolgokat a dalokba, olyan dallamváltásokat, hirtelen mélyülést a refrénbe, amit én nem értek. Az *Olyan Ő*-nél meg pont egy oktávos felugrás van. Eleinte vannak kérdések bennem, de mindig beigazolódott, hogy igen, ez jó, ez kell, akkor végül is ki vagyok én, hogy azt mondjam, nem lesz jó. Először meg kell csinálni, aztán majd, ha tizedikre sem tudok kibékülni vele, akkor esetleg megjegyzem. Most már rájöttem, hogy ez mindig inkább egy dal erőssége lesz, nem pedig a gyengéje.” (Bagossy, 2020, WMN Magazin)
Az „oktávos felugrás” és a „hirtelen mélyülés” egyaránt a népdalok által gyakran alkalmazott eszköz, de a fenti idézetből jól kivehető, hogy Bagossy László nem ismeri a fogalmakra használt szakkifejezéseket. Az alábbiakban a zeneszám részeire lebontva vizsgálom meg a népies elemeket Csata Levente segítségével.

3.3.1. Szakasz

A gyergyói népzene alapvetően nagyon sokrétű, az archaikus rétegtől (dó re mi kezdetű népdalok, amely a gyergyói népzene egyik sajátossága) az új stílusig (például a pentaton – ötfokúság –, ami megjelenik az *Olyan Ő*-ben) mindent tartalmaz. A zeneszám viszont nem csak a gyergyói népdalok elemeit hordozza magában, éppen ezért általánosan vizsgáltam a népzenék stílusát. A dal D moll hangnemben íródott, ennek ellenére sehol sem jelenik meg benne a D zárlat, ez pedig egyszerűen megfogalmazva annyit jelenti, hogy nem a kezdőhangon fejeződik be a dallam a hangsor végén, mint ahogyan a tonalitás kívánná.

A dal lá lá mi hangokkal kezdődik, amely nagyon gyakori a népdalok esetében, például a *Kis kece lányom* is így kezdődik. Ezt követően egy re dó ti dó lá hangsorral találkozhatunk, ami egy abszolút népies dallamfordulat, akárcsak az előző hangsor. Az első sor vége pedig rögtön egy plagális mixolid sorzárlat, amely szintén a népzenék egyik gyakran előforduló sajátossága. Ez azt a „hirtelen mélyülést" jelenti, amelyre Bagossy László is hivatkozott. Ilyenkor a sor vége mélyen végződik, jelen esetben a dó lá ti szó hangsor szó-ra végződik, nem pedig dó-ra, ahogy a tonalitás kívánná. Jellemző továbbá a terces építkezés, a négyszeres ismétlés és az imitáció is a zeneszámra: a női hang egy terccel magasabban ismétli meg ugyanazt, amit a férfihang énekelt, csupán a szöveg változik. Ez a terces építkezés kizárólag akkor hajaz a népiességre, amikor külön-külön halljuk az énekesek hangját.

3.3.2. Refrén és átkötés

A „Nézd ez az érzés más..." egy re dó lá ötfokú (pentaton) hangsor, amely szinte csak a Kodály Zoltán által megnevezett páva népdalokban (például *Röpülj páva, röpülj...*, *Hej, Dunáról fúj a szél*) van jelen. Ebben az esetben csak a hangokat figyeljük, a ritmus által megkívánt eszközök – amikor egymás után több szótag ugyanabban a hangmagasságban kerül kiéneklésre – nem befolyásolják a hangsor összetételét. Tatás Attila gitártémája is rásegít erre, hiszen a mi re dó lá motívum végigkíséri az egész dalt a szólógitárban néha erőteljesebben, néha bujtatottan, de mindvégig hallható a pentaton hangsor.

Biró Barbaránál különösen a refrénben a glisszandó, vagyis a népies előadásmód egyik kedvelt eszköze, amikor az énekesek a nagy hangközöket csúsztatással éneklik ki. Bagossy Norbert egyáltalán nem alkalmaz ilyen eszközöket, viszont Biró Barbaránál gyakorlatilag ösztönösen

jön, mivel sosem tanult éneklési technikákat. Ezt a fajta csúsztatást például a „kimerít", „utolérlek", „nézd", „akarod" kiéneklésekor figyelhetjük meg az énekesnőnél. Emellett az átkötésnél („Szédít..." rész) egy abszolút magyar népies indítást figyelhetünk meg, amely később a nóták jellegzetes dallamfordulatait idézi.

3.3.3. Ritmus, zenei kíséret és dalszöveg

A zenei hangsúly és a szövegakcentus ellenkezik egymással, ez pedig nem csak az *Olyan Ő*-re, de az összes Bagossy Brothers Company dalra jellemző. A magyar nyelv trochaikus hangsúlyaival szemben, a dalban többször is a szavak utolsó szótagjaira kerül a hangsúly („akarod", „édes", „rendbontás") vagy átcsúszik a következő kötőszóra, mint a „makacs és" esetében. Ez a jellegzetesség nem csak a magyar nyelvben megszokott hangsúlyozással, de a népdalok zenei hangsúlyozásával is szembemegy, ugyanis a népzene követi a magyar nyelv hangsúlyozását, vagyis a szavak elejére kerül nyomatékosítás. Ennek ellenére, hatást ad a zeneszámnak, és valószínűleg részben ennek tulajdonítható a sok furcsa stílusra utaló megjegyzés is.

Mint említettem, Tatár Attila gitárjátékában végig felfedezhető egy magyar népi motívum a re dó lá mi re dó re hangsor formájában. A szakaszok alatt csak töredéke jelenik meg a hangsornak, a refrénben viszont teljes egészében hallható. Szintén az elektronikus gitárhoz köthető a kadencia is, amikor egy zeneművön belül egy hangszeres tiszta egyedül játszik. Az *Olyan Ő* esetében a gitár a záró részben a dal során használt tipikus népdalfordulatokat pentaton hangsorrá egyesíti és ereszkedő pentaton hangsort játszik.

A ritmus és a gitárjáték mellett a szóhasználatban is megfigyelhetőek a népiességre utaló jegyek. A népdalokat idéző szavak, kifejezések és szövegrészek a következők:

- „add a szíved, add a szád"
- „édes"
- „csak a baj, csak a bú"
- „fel-alá"
- „ezt tedd ide, ezt meg rá"
- „nékem fújt a szél"
- „kezed táncra kér"

- „s én kiheverem”.

3.4. A népiesség témaköre a mélyinterjúkban

A megkérdezett magyarországi rajongók egyöntetűen népiesnek érezték a zeneszámot, valamint a *#Hegyilevegő* Facebook csoportban is több bejegyzésben utalnak Biró Barbara hangjától kezdve a zenekar népzenéket idéző eszközeire.

Amikor a dal stílusát boncolgattuk, Viktória egyből népiesként jellemezte, valamint a „pörgősebb kategóriába” sorolta ezen kívül. A népiességet ebben az esetben is kizárólag Biró Barbara hangjához kötötte, indoklása pedig az volt, hogy sosem tanult énekelni és természetesen ilyen a hangja. Később Norbert hangjával állította ellentétbe, szerinte nála egyáltalán nem érezhető a székely akcentus. Ez viszont kontrasztban áll a beszédhangjával, ahol nagyon érezhető a tájszólása és székely kiejtése. Ágnes felveti, hogy az is megeshet, hogy Barbara rájátszott a származásából fakadó beszédmódjára. Kisebb gondolkodás után, a lányok a párbeszédes jelleget és a pattogós ritmust említik népies jellemzőként.

A másik rajongói oldal üzemeltetője, L. Eszter szintén népies vonásokkal telinek tartja a zeneszámot. Ez szerinte az „egyenletes hangszer bekapcsolódásokban és az énekhangban tökéletesen érezhető. Az üteme se bonyolult és a szövegtől garantált a dallamtapadás, ez előbbi a népdalokra nagyon jellemző. Az énekhang tökéletes harmóniában lelket ad a dalnak, ami számomra szintén népies.” Itt is egy érdekes jelenség figyelhető meg: a YouTube hozzászólásokban szintén említésre kerül a zene szövege, valamint a fülbemászó dallama is, viszont ott senki sem kötötte össze a népies stílusjegyekkel.

Ezzel szemben, az erdélyi rajongók egyáltalán nem érzik népiesnek a zenét. Zsófia például „popos”-ként jellemzi, amelyben erőteljesen jelen van az „indie-vonal”, mindez pedig „fűszerezve valamivel”, amit nem tud megnevezni. Amikor elmeséltem neki a laikus kommentelők álláspontját, még akkor is csak „jóindulattal” tudta népiesnek nevezni Biró Barbara hangját. Szerinte Barbara miatt „nem sablonos” a dal, hiszen a hangja „nem széthallgatott, nagyon friss és ismeretlen az embereknek”. Úgy gondolja, hogy Barbara egy erős székely nő, ez az erős személyiség pedig az éneklésén is hallatszik.

Eszter és Gellért is csatlakozik Zsófia álláspontjához, miszerint nem népies az *Olyan Ő*, „maximum burkoltan", de szerinte Biró Barbara hangszíne nagyrészt a produceri utómunkának köszönhető. Gellért úgy gondolja, hogy tudatosan építették ilyen stílusúra a teljes diszkográfiájukat, és „nem mondhatjuk egy zenekarra, hogy semmi közük a népzenéhez, amikor az egyik taguk, Zsombi ezzel foglalkozik, de Laci is ugyanúgy néptáncolt régebb". Rámutat arra is, hogy a legújabb lemezükön is található kimondottan népdalfeldolgozás, mindezt tudatosan építette bele imázsába a zenekar. Úgy összegezte gondolatait, hogy a Bagossy Brothers Company és a népiesség összefonódik, nem kizárólag az *Olyan Ő*-re jellemzőek a népzenei stílusjegyek, hanem a zenekar teljes munkásságára, ahol több sokkal inkább népies szerzemény található a vizsgált zeneszámnál.

A mélyinterjúkban tehát kirajzolódni látszik egy mintázat, miszerint a gyergyószentmiklósi rajongók nem, vagy kevésbé tartják népiesnek az *Olyan Ő*-t, mint magyarországi születésű társaik. Ez valószínűleg annak köszönhető, hogy számukra természetesnek hat ez a fajta hangsúlyozás, és a fonológiában sem érzik azt a különbséget, amelyről a YouTube hozzászólásokban írtak.

4. „NAGYON EREDETI MINDEN MEGNYILVÁNULÁSUK" – AZ AUTENTICITÁS DISKURZUSAI

Az autenticitás az egyik legnagyobb érték a zenében. Egy zenét akkor lehet autentikusnak nevezni, ha igazinak hat, hiteles, őszinte és eredeti. Manapság a zenei hitelesség élményét az elidegenedés és a disszimiláció gyógyírének tekintik, mivel közösségi érzéseket generál és kiterjeszti azt, amit „valósnak" definiálunk, a kereskedelmi hype ellenszereként is értékelik. A hitelességet számos dolognak tulajdonítják, de már az ötvenes évek közepe és a nyolcvanas évek közepe között fő helyszíne az élő koncert volt. Akkoriban az számított igazinak, ha a művészek közönség előtt játszottak élőben, és nem használtak olyan eszközöket, mint például a playback (Thornton, 1996).

A Bagossy Brothers Company-nál a népiesség miatt gyakran előkerül az autenticitás témaköre. Fentebb már esett szó róla, de itt a helye sokkal jobban kibontani azokat a véleményeket, amelyek eredetinek és egyedinek titulálják a dalt. Ilyen például ez a hozzászólás: „*ZSENIÁLIS! ...hiánycikk! dalszöveg, dallam, egyediség 10/10*", vagy „*A B.B.C. maga az élet és az igazság ebben a kemény és hazug világban. Nagyon eredeti minden megnyilvánulásuk. RESPECT*

👍🙏🎚🎲🎙🎧🔈🔉🔊🎶”. A hitelesség is megjelenik az ehhez hasonló megjegyzések mellett. Akkor lehet valami hiteles, ha semmi mesterkéltség vagy megjátszás nincs benne, az igazi arcukat adják az előadók. A Bagossynál azért lehet bátran állítani, hogy a népiesség autentikus, mert olyan közegben születtek, ahol kultúrája van ennek, később ezt a saját kultúrát adják tovább a zenéjük segítségével. Gyergyószentmiklósi emberként hitelesen lehetnek gyergyószentmiklósi székelyek, budapestiként viszont ilyen imázst lehetetlen lenne őszintén kialakítani. Emellett azért sem erőltetett vagy mű náluk a népies hangzás, mert kezdetektől fogva megjelentek dalaikban népzenei elemek (például a harmonika), és teljesen természetesen adták önmagukat. Egy – a Music Backstage-el készült – interjúban is mesélt Bagossy László a zenekar erdélyiséghez való hozzáállásáról: „Igazából maga az a tény, hogy mi Erdélyből származunk, inkább csak olyan szinten tud megjelenni, hogy mi az ott lévő értékeket tudjuk ösztönösen közvetíteni. Nem közvetlen, hanem közvetett módon jelenik meg mindez a szövegekben, de ez egyáltalán nem egy tudatos dolog. Erre mi soha nem játszottunk rá, és nem is akarunk rájátszani, egyszerűen ez jön ki belőlünk és ez működik számunkra.” (Bagossy, 2019, Music Backstage)

Fentebb már hivatkoztam a következő hozzászólásra: „*Erős földműves akcentusa van az énekesnőnek. Leginkább a dal elején érződik*”, viszont az autentikusság kérdésében is fontos szerepe van. Az a séma következtethető belőle, hogy a népies éneklési stílust és a tájszólást földművesnek, azaz parasztosnak ítéli meg a közönség. A népies stílus autentikus, viszont ez nem jelenti azt, hogy a földművelés is autentikus, a két dolog nem függ össze, nem attól lesz autentikus egy zene népiessége, hogy az énekes naponta kapálja az ültetvényt, hanem attól, mert a saját kultúrájának jellemzőit domborítja ki alkotásában.

Sokan egyenesen formabontónak és újdonságnak találják a dalt a magyar zeneiparban. Azt emelik ki, hogy újra van igényes magyar zene, léteznek még jó hazai előadók és dalszerzők, illetve színvonalas produkciót tettek le az asztalra a fiúk. „*Nagyon régóta már, hogy színvonalas magyar zenét is hallhatok! Szövegileg, zeneileg nagyon ott van, nekem tetszik. Videóklip is aranyos :D*” – mondta Dávid. Mások pedig így fejtik ki véleményüket: „*Ráz a hideg tőle;) nem hallgatok mai számokat, retron élek, de ez viszi a prímet! Régen kellettek az angol s egyéb számok, ma a hazaiak is van "szaga és íze" szóval bravó!*”, „*Tehetséges fiatalok igényes zenét játszanak! Magyarul énekelnek, jó hangjuk van! Úgy érzem, van még remény! Gratulálok!*”, „*Végre egy egyszerű, de mégis fantasztikus dal és zene. Mind a kettő verzió persze. :) És persze most megnézem a többit is tőletek! Ne haragudjatok rám, hogy csak most fedeztelek fel titeket!*

Nem nagyon hallgatok mostani magyar zenéket, mert annyi a szenny zene, és ratyi előadó, hogy az borzasztó. Persze rádióban hallok ilyen-olyan zenét, titeket ma a sláger rádióban, el is dobtam a szerszámot és csillbe raktam magam! Norbert egyazegybe Havas Jon egyébként! lol".

Nagyon elhamarkodott azonban újdonságként hivatkozni valamire, ami már jelen van nemcsak a zenekar eddigi tevékenységében, hanem a magyar zenei szférában is, csak éppen nem mindenkinek van tudomása róla. Népies hangú, erős tájszólású énekes is volt már a történelem során Magyarországon (például *Sebestyén Márta*), markáns, erőteljes és karcos hangra is ott van *Katona Klári*. Az ő nevük fel is merült fejenként 1-1 hozzászólásban, tehát vannak népzenében és retroban jártasabb rajongók is a véleményüket kifejtő közösségben. Emellett számos előadó/zenekar szokása beemelni népies motívumokat zenéjébe. Ilyen például az *Aurevoir*, akik egyszerre visznek fel a színpadra elektromos gitárt, hegedűt, trombitát és harmonikát, szövegeik régi népdalokból inspirálódnak, dallamvilágukra pedig nem kizárólagosan a magyar, de a Kárpát-medencei, sőt még az ír népzene is helyenként jellemző. Szintén folk-pop stílusban zenél *Szabó Balázs Bandája*, ahol többnyire a hangszerelésben találkozhatunk magyar népzenéből kiragadott motívumokkal. A *Folk on 45* nevű zenekar is hasonló stíluselemekkel dolgozik, az együttes „koncepciója a magyar népdal és egy azonos hangulatú, azonos harmóniamenetű rockdal megtalálása, majd összeolvasztása." (Trager, 2017, Magyar Narancs). Rajtuk kívül *Palya Bea* éneklési stílusában is felfedezhetők még népi elemek.

A *Bohemian Betyars* zenekarra is jellemző a népi hangszerek használata, bár ők inkább a mulatós zenét vagy a muzsikát részesítik előnyben. *Horváth Tamás*, a *Nox* és a *Tárkány Művek* zenéjéről is ugyanez mondható el. A *Parno Graszt* is a népiességre építi fel zenéjét, viszont ott a cigányos stíluselemek is hangsúlyosan érvényesülnek. Ezek a zenekarok cáfolják meg azt az állítást, miszerint a Bagossy Brothers Company az egyetlen magyar zenekar, aki a magyar népzenék tipikus jellemzőit vette használatba egy zene megalkotásánál.

Az előbb felsorolt zenekarok tanúsítják, hogy a magyar zeneiparban igenis van példa népies stíluselemekre. Néhány megjegyzésben elkezdték találgatni az okát annak, hogy miért lehet szokatlan néhány hallgató fülének a dal népies stílusa. Legtöbben azt gondolják, hogy a népzene mára már „kiment divatból", nem kap elég figyelmet főleg a fiatalok körében és a médiában. „*Én csak itt a kommenteket olvasván csodálkoztam el azon, hogy van, akinek ez a hang nem tesszhet? Itt mutatkozik meg annak az eredménye, hogy a médiában oly kevés a népzene. Az*

emberek már alig hallgatják, a fiatalok pedig különösképpen nem." – osztotta meg bánatát Imre. Ez a vélemény azonban szintén sarkosított, hiszen a fent említett zenekarok rendszeres vendégei a médiának. Az *Olyan Ő* is túllépte a 40 millió megtekintést népies stílusával. Ha valóban kevés figyelmet kapna, nem kattintottak volna ennyien a Bagossy Brothers Company YouTube csatornájára.

4.1. Társadalmi felelősségvállalás és hitelesség

„Az az önazonosság, amikor egy kisvárosból eljutsz a hatalmas Budapestig, végigmész a Sziget Fesztiváltól a Strand Fesztiválig, jelen vagy egy csomó helyen, amitől elkaphatna az az életérzés, hogy kinőtted ezt a gyerekcipőt, Gyergyót, de én azt gondolom – és ezt a fiúk is gyakran elmondják –, hogy nagyon fontos az embernek a gyökere, hogy honnan indul, és nem is szabad elfelejteni, hogy honnan indultál." – fejtette ki Zsófia. Szerinte a Bagossy Brothers Company határozottan Gyergyószentmiklós miatt önazonos. Azért maradt még mindig hiteles és önazonos a zenekar, mert nem felejtették el, honnan indultak, valamint a videoklipjeikben és a zenéjükben is folyton utalnak az otthonukra. Azt is kiemeli, hogy Bagossyék színtiszta hazaszeretetet képviselnek, örömmel és büszkeséggel reklámozzák szülőföldjüket például a *Road Movie* sorozatban.

Szintén Zsófia interjújában merült fel, hogy Bagossy László *Mountain Air* nevet viselő hangstúdiója is Gyergyószentmiklóson található, nem pedig Budapesten, ahol a zenekar koncertszezonban tartózkodik. Zsófia véleménye szerint a zenekar nemcsak szóban, de tettekben is megmutatja, hogy mennyire fontos nekik a szülővárosuk. Ez például még abban mutatkozik meg, hogy a helyi rendezvényeken (például *EgyFeszt*, *Mikulás napok*) rendszeresen fellépnek, valamint a produkciójuk ugyanolyan minőségű, mint egy nagyobb fellépésükön. Azt is hozzátette, hogy ahelyett, hogy profibb helyszínen, nagyobb közönség előtt, több pénzért lépnének fel, otthon játszanak megeshet, hogy kevesebb anyagi juttatásért. Ugyanez a gondolat Ágiban is megfogalmazódott: tapasztalatai szerint egy kisebb színpadon, egy kis közönség előtt, egy falunapon is ugyanazt a teljesítményt nyújtják, mint például a Budapest Parkban.

Négy mélyinterjúban is szó esett arról, hogy a Bagossy Brothers Company támogatja a szintén gyergyói zenekarokat. Zsófia, Viktória és Ágnes, Gellért és Eszter is kiemelték, hogy a zenekar felkarolta a *4S Street* nevű szintén gyergyói együttest, de korábban a *No Sugar* és a *Teddy Queen* is a Bagossy előzenekaraként játszott. Gellért mesélt továbbá arról is, hogy Bagossy

László producerként közreműködött a kislemezeik felvételekor, valamint rengeteg technikai segítséget kaptak a zenekartól a pályafutásuk elején. Viktória és Ágnes észrevételei szerint maga a Bagossy Brothers Company is előzenekarként lépett először színpadra, szerintük ezt nem felejtették el, illetve ugyanezt az odafigyelést szeretnék kamatoztatni kisebb zenekarokon is.

Kivétel nélkül minden interjúban központi témaként szerepelt az otthonról való gondoskodás részeként a faültetés. A zenekar 2020-ban ültetett először fenyőfacsemetéket, akkor összesen 120 darabot. Idén már a gyergyói zenei élet meghatározó együtteseivel karöltve folytatták az akciót. Az eredeti elképzelés szerint annyi fát ültettek volna saját kezűleg, ahány koncertet adott a négy zenekar (Bagossy Brothers Company, No Sugar, Teddy Queen és 4S Street) összesen egy év alatt, viszont a járványhelyzet keresztül húzta a számításaikat. Újratervezés után végül 300 fenyőfacsemetét ültetett a négy gyergyószentmiklósi zenekar. (Farkas, 2021)

A zenekar rajongói egyöntetűen úgy vélekednek, hogy a Bagossy Brothers Company számára igazán fontos a környezet és Gyergyószentmiklós is. Zsófia szerint „azt az energiát, amit elvisznek magukkal innen, kamatoztatva hozzák vissza" az elültetett fák, az otthon adott koncertek és a gyergyószentmiklósi táj bemutatása segítségével. Kiemeli, hogy mindezt őszintének és szívből jövőnek érzékeli és az erdélyiség ilyenfajta megmutatása arról árulkodik, hogy nem próbálják meg rejtegetni a származásukat, vagy tudatosan elrejteni azt.

Bagossy Norbert így nyilatkozott D. Tóth Krisztának az Elviszlek magammal című műsorban: „Alapvetően szövegekbe vagy dallamba, hangszerelésbe olyannyira van jelen, hogy onnan származunk és azokat az értékeket képviseljük, és olyan a lelkületünk, de semmiképpen nem tudatos, tehát ha mondjuk néha a s betűt használom az és helyett, az nekem teljesen normális, véletlenszerű, és nem azért van, mert azt oda szeretnénk tenni. Inkább mi reklámértéket szeretnénk adni alapvetően Székelyföldnek, mindig próbálunk a videoklipjeink mellé csinálni néhány akusztikus változatot, és elmegyünk különböző szép helyekre, ahova érdemes ellátogatni. Ilyen a Súgó-barlang, a Kis-Cohárd, a Via Ferrata híd vagy akár egy medveles." (Bagossy, 2020, WMN Magazin)

Gellért remekül rátapintott a lényegre, amikor úgy fogalmazott „ők adják el Gyergyót", ez pedig összeköthető Zsófia gondolataival, aki egyenesen biztos abban, hogyha végleg elmúlik a járványhelyzet, a turizmus fel fog lendülni Gyergyószentmiklóson, a környező falvakban és tájegységekben. Szerinte legtöbben a Bagossy Brothers Company videoklipek helyszínére

fognak ellátogatni, például a Kis-Cohárdra vagy a Súgó-barlangba, melyekről Bagossy Norbert is szót ejtett.

5. ALTERNATÍV ARCOK ÉS A TÖMEG

„Az „alternatív" címke természetesen (nem is annyira) implicit módon magába foglalja a populárissal szembeni oppozíciót (ugyanúgy, ahogy az „underground" a „mainstreammel" szembenit). Emögött egy úgynevezett autenticitás-paradigma húzódik meg, ami arra utal, hogy a hitelesség kritériuma az értékítéleteket, szubkulturális tőkét, presztízst meghatározó központi szervezőelv. Ez egyrészről globális vagy transzlokális, azaz az alternatív globális műfajához esszenciálisan kapcsolódó pozíció, másrészről lokálisan is specifikus." (Barna, 2015, 182)

„*Eleinte „furának" tűnhet az embereknek, de többszöri meghallgatás után nagyon bejött!!* ☺ *nem az a tipikus „mainstream" zene, de pont ezért imádom* ☺." – írja Éva. Eddig csak Biró Barbara hangját írták úgy körül, hogy milyen jellemzők nem találhatóak meg benne, most pedig a teljes zenekarral teszik ugyanezt. A fenti diskurzus mellett, több hozzászólás is érkezett, amelyek azt emelik ki, hogy nem átlagos vagy tipikus zenét játszanak a fiúk, hanem van bennük valamiféle egyediség, amely megkülönbözteti őket a többi magyar zenekartól. Zoltán például ezt mondja: „*Ilyen zenéket kellene csinálni, ilyen eredeti, igazán magyar darabokat, nem pedig az amerikai előadókat majmolni, mivel annak soha semmi eredménye nem lesz, nem a mi világunk. Egyébként is, ha valakinek az a stílus jön be, akkor inkább meghallgatja a profikat, nem gyenge magyar utánzatokat fog hallgatni, szóval végképp semmi értelme az amerikai előadók majmolásának.*", Lajos pedig így vélekedik: „*A rádióból ömlő húszmillió "szeretlek-imádlak-megeszlek-kihánylak" tucatgiccs után üdítő egy igazán jó, eredeti és mély szerelmes számot hallani. Olyat, amitől megindul benned valami, akár van valakid, akár nincs.*"

Érdemes megvizsgálni a „tömeg" fogalmat, azt, hogy milyen társadalmi réteget takar a megnevezés, illetve azt, hogy mit érthetnek a hozzászólók azon, hogy „nem tömeg", vagy „nem mainstream". Az utóbbiak ebben a kontextusban mindenképp pozitív jelzőként funkcionálnak. A tömeg mára nagyjából az alsóbb társadalmi osztályok kultúrálatlanságának kultúráját jelenti (Patakfalvi-Czirják, n.i.). Herbert Gans (2003, 118) pedig azt állapítja meg, hogy a tömeg egy tagolatlan közösség, amely inkább csőcselék, mintsem egyének csoportja. Szerinte a tömegkultúra a csőcselék kultúranélküliségével egyenlő. Ez a megkülönböztetés eléggé elitista, viszont a megjegyzésekből arra lehet következtetni, hogy így gondolkodik a Bagossy Brothers

Company közönségének zöme. Ez pedig azt jelenti, hogy csak azokat a személyeket tartják egyedi és értékes ízlésűnek, akik nem azt hallgatják, amit mindenki más rajtuk kívül. Hogy mit hallgatnak mások, arra pedig a YouTube felkapottak-listából, a megtekintések számából, illetve a különböző zene-streaming szolgáltatások nyilvános adataiból (havi hallgatottság, összes lejátszás száma) következtethetünk.

Ezzel a szemlélettel viszont az a probléma, hogy a határok nem húzhatók meg ennyire élesen. Az is megtörténhet, hogy egy zene bizonyos ideig csak a zenekar saját – magukat alternatív közegnek tartó – rajongói körében ismert, utána fedezik fel más emberek, majd válik mainstreammé. A Bagossy Brothers Company zenekar *Olyan Ő*-jéről is ugyanez mondható el, hiszen karrierjük elején tényleg csak egy bizonyos alternatív réteg hallgatta az együttest. Még a *Valahol itt* első millió megtekintésénél is csak ez a bizonyos közösség bővült újabb arcokkal, viszont az *Olyan Ő* megjelenését követően már a YouTube felkapottak-listájában is előkelő helyet foglaltak el, túlnőttek a saját alternatív közönségükön. Emellett nem csak Magyarországon vált virálissá a zene, a hivatalos videoklip alatt a külföldi hozzászólásokból sincs hiány („*Szuper! I really like your music and it helps my studies in hungarian!! Thanks!!*", „*Don't understand any words but I like it! Heard first time traveling across Hungary in radio few days ago. Greetings from Poland!*").

Annak viszont, hogy egy daluk rendkívül ismert lett és mainstreammé vált, nem föltétlenül következménye, hogy maga a zenekar is elhagyta az alternatív jellemét. Ennek ellenére páran így gondolkodnak a megjegyzésekben. Sarah Thornton jól összefoglalja, mi a különbség az alternatív és a mainstream közönség között, ezt pedig egy sémán keresztül szemlélteti. Két csoportra osztja a hallgatóságot: „mi", akik az egyediséget és hitelességet, vagyis az autenticitást képviseljük és „ők", vagyis a tömeg, akik az elterjedt, népszerű zenéket hallgatják, mi vagyunk az alternatív közösség, ők pedig a mainstream. Az alternatív közösség menő és változatos, a mainstream pedig ízléstelen és megszabott. Függetlenség jellemez minket, míg nekik a kereskedelem és a reklám a céljuk. A Bagossy Brothers Company jelenleg sem vállal szponzorációkat vagy reklámokat, viszont a *Visszajövök* című dalukat a *Road Movie* sorozatnak írták, és a felkérésre írt dal pedig már a mainstream fele hajaz. Ugyanez igaz a kereskedelmi tévékben való szereplésre is, amely egyre több alkalommal fordul elő a *Bagossy Brothers Company*-nál. Mi lázadók vagyunk és mélyrehatók, míg a mainstream többség mű, megcsinált és nem valódi. A kategorizált pop stílus jellemzi őket, míg az alternatív kisebbséget a különböző és változatos műfajok, amelyeket nehéz vagy lehetetlen kategóriákba sorolni, emiatt heterogén

az alternatív réteg, és homogén a mainstream. Thornton azt is észrevette, hogy az alternatív stílust kedvelő emberek egyfajta belső öntudattal rendelkeznek, ami nehezen hozzáférhető, míg a mainstream esetében könnyen elérhető információkkal van dolgunk. (Thornton, 1996).

Lehet, hogy a magas megtekintési szám, a sok feldolgozás, a rengeteg komment, reakció és megosztás arra enged következtetni, hogy a Bagossy Brothers Company mainstream és tömegeknek szóló zenekar lett, azonban ez nem föltétlenül igaz. Egy bizonyos jellemző hangsúlyozottan van jelen mind a hozzászólásokban, mind Thornton sémájában, ez pedig nem más, mint az önazonosság és autenticitás.

„*Ez tényleg egy eszméletlenül jó dal, a folkos népies motívumokkal, hanglejtéssel, hangzással teli női énekhang, amilyen a Sebestyén Márta hangja volt, de modern hangszeres kísérettel, akárcsak a Csík zenekar most múlik pontosan c. dala vagy a Quimby Don Quijote ébredése... Zseniálisak. Ez a dal is az volt. Barbi hangja egy olyan jelenség, ami hiányzik már a magyar zenei életből. De ezután olyanok lettetek, mint anno az áruló Csordás Tibi Fiesta zenekara. Mindegyik dalotok egyforma lett és csak a szöveg lett más. Mivel ez az alternatív irányzat most nagyon divatos gondolom emiatt is alakult nálatok ebbe az irányba. Amit sajnálok mert szerintem tudnátok Ti akár rock műfajban is alkotni. Lesz ez még jobb is. Csak nem kell ez a sok performance meg ilyen-olyan edisön. Ne rágjátok le a dalt csontig mert amennyire szerethető egy dal, legalább annyira is lehet utálni*.” – gondolja István.

István megjegyzésében egy érdekes jelenség figyelhető meg. Leírja, hogy a zenekar hajlik a tömegek fele, viszont ezt pont az alternatív szóval fejezi ki, ami pedig az egyediségre és különlegességre utal. Ez tökéletesen összefoglalja azt a jelenséget, amire felfigyeltem. A Bagossy Brothers Company úgy lett egyre híresebb, hogy közben önazonos és autentikus maradt, hiszen a hiteles tulajdonságaikra fektetik a hangsúlyt, az erdélyiségüket domborítják ki, ezáltal nem megjátszott az autenticitásuk. Persze akadnak olyan kommentelők, akik ezt másképp gondolják, úgy érzik, hogy a zenekar már nem a régi, vagy a népiesség nem talál hozzájuk, de ellentmondás mindig van, és a tendencia úgyis azt mutatja, hogy a reakciók túlnyomó többsége autentikusnak tartja az *Olyan Ő* népies stílusjegyeit.

5.1. „A jó zenekarokat nem lehet egy műfajba bekategorizálni. A Bagossy is ilyen.”

Az autenticitás témaköre a mélyinterjúkban is nagy hangsúlyt kapott. Gellért szerint a Bagossy Brothers Company egyedi stílusa abban rejlik, hogy minden egyes daluk egy kicsit kilép az addigi stílusvilágukból. Különösen az *Olyan Ő*-ben és a *Királyném*-ban látja ezt kiütközni, ezt pedig azzal indokolja, hogy az előbbi dalban a népies jellemzők vannak túlsúlyban, a *Királyném* esetén pedig az elektronikus zenék világából hoztak elemeket a zenébe. Eszter hozzáteszi, hogy az *Olyan Ő* óta erőteljesebben kísérletezik a zenekar az új stílusok bevonásával, a már említett *Királyném* című dal is azt követően íródott. Úgy gondolja, ha az *Olyan Ő* nem aratott volna ekkora sikereket, nem is született volna több olyan dal, amelyben különböző zenei stílusok jellemzőit használják egyszerre. Eszter egyik kijelentését, miszerint „biztos mondják rájuk, hogy elvilágiasodtak és már nem ugyanaz a zenekar, de ez nem igaz, mert ugyanazok, csak kipróbáltak már stílusokat is” pedig válaszként vonatkoztatható rá István fenti megjegyzésére.

Zsófia szerint „annyi zenei stílust felölel a Bagossy, hogy emiatt nagyon messze vannak egymástól a dalaik: el lehet képzelni tőlük a pop-rock vonalat és az indiesebbet is”. Ugyanolyan pörgősnek tartja az *Olyan Ő*-t is, mint a Bagossy Brothers Company legelső dalait (*Add vissza*, *Van egy ház stb*.), de már teljesen más vonatkozású ez a fajta pörgősség. Úgy vélekedik, hogy a zenekar ezért tudja fenntartani az érdeklődést, valamint a rajongói közösség összetétele is azért ennyire változatos. A *#Hegyilevegő* Facebook csoport megfigyelésekor valóban észrevehető volt a szépkorúak erőteljes jelenléte, de ugyanakkora mértékben találkozhatunk gyerekekkel is.

A „nem olyan, mint a többi zenekar” vélemény is központi téma volt a beszélgetések során. Zsófia szerint törekednek is arra, hogy ne maradjanak „egyslágeres” előadók, és ha valaki egy bizonyos dal miatt szerette meg őket, ne ragadjon le annál a szerzeménynél, hallgasson más Bagossy zenéket is. Gellért szerint rengeteg olyan együttes van a magyar zenei szférában, akik egy már befutott előadót vagy zenekart követnek műfajban és karrierben, a *Bagossy Brothers Company* viszont határozottan nem ilyen. Eszter szerint ennek az a titka, hogy a jelenlegi felállás előtt több zenekarban is megfordultak az együttes tagjai, ezáltal sikerült kitapasztalniuk, hogy mi működik, mit érdemes tovább vinni a következő felállásba, mit szeret a közönség, mindezt pedig sikeresen be is építették a *Bagossy Brothers Company* zenekarba.

5.2. „Volt olyan időszak Gyergyóban, amikor vétek volt hallgatni a Bagossyt”

A hét interjúalanyból ketten visszaemlékeztek egy olyan időszakra, amikor Gyergyószentmiklóson nem volt trendi *Bagossy Brothers Company* rajongónak lenni. Gellért elmesélése alapján „2013-2014-ben olyan időszak volt Gyergyóban, ahol vétek volt szeretni a Bagossyt, majdnem megvertek, ha te azt mondtad, hogy szereted a Bagossyt”. Ez az időszak a zenekar megalakulása környékére tehető. Eszter is visszaemlékszik, amint az osztálytársai lenézték kisiskolában, amikor a zenekar iránt érzett szeretetéről mesélt.

Maguk sem tudták megindokolni, mi volt az oka ennek az ellenszenvnek. Ez a jelenség köthető lehet akár a zenekar frissességéhez, az előtte Gyergyóban kevésbé jelen levő zenei stílusnak, de a székely természethez is vagy az életkor sajátosságaihoz is. Ugyanis Zsófia, aki szintén gyergyói, idősebb Gellértnél és Eszternél, nem számolt be hasonló tapasztalatokról.

Gellért és Eszter a közvélemény ellenére szerették és hallgatták a zenekart. Eszter hangoztatta a zenekar iránti szeretetét, mivel „Bagossy-szerető” emberekkel volt körülvéve, hiszen a legjobb barátnője éppen az *Olyan Ő*-t éneklő Biró Barbara húga. Gellért ezzel ellentétben nem merte hangoztatni, hogy otthon Bagossy-t hallgat és inkább csendben szerette őket. Visszagondolva azt a következtetést vonta le, hogy „az emberek vagy szeretik, vagy szidják és hallgatják őket”.

5.3. „És innentől elkezdett az örömzenélő banda piaci gépezetként működni...”

Ágnes és Viktória szeretnek elől állni a koncerteken, ahol tökéletes rálátásuk van arra, ami a színpadon folyik, de nem tartják magukat „fanatikus rajongónak”, akik ragaszkodnak az első sorhoz. Viktória szerint a régebbi Bagossy koncertek még szellősek, nyugalmasak és családiasak voltak, ahol lehetett hallani a zenekart és látni a színpadot is. Idővel megjelentek azonban azok a rajongók, akik mindent megtesznek azért, hogy az első sorban állhassanak, akár „lenyomnak” másokat is. Főként az *Olyan Ő* megjelenése óta érzékelik a megnövekedett rajongó-számot, valamint a rivalizálást a közönség körében, amely főleg az ingyenes koncerteken mutatkozik meg. Ágnes emellett egy olyan jelenségre is felfigyelt, hogy fesztiválokon az *Olyan Ő* első ütemei hallatán többen odamennek a színpadhoz, akik csak ezt az egy dalt ismerik, utána vagy maradnak a koncert többi részére, vagy elmennek.

Péterrel írásban beszélgettem, elmesélése alapján 2016-ban volt az első Bagossy koncerten, valamint személyesen is azóta ismeri a zenekart. A véleményét szintén István YouTube hozzászólásával lehet összekötni, hiszen szintén azt érzi, hogy a zenekar megváltozott. A következőket mondja:

„*Szóval és 2015-ben kezdtem hallgatni a fiúkat, 2016 januárjában voltam az első koncerten, és akkortól ismerem őket személyesen is. Egészen családias, bensőséges, emberközeli hangulat volt akkor, abszolút megközelíthetőek voltak a fiúk is. Szinte kiváltságosnak is érezhettünk magunkat, mi voltunk "a pécsi csapat". De most végülis nem is igazán a személyes szál a fontos. Én a korai dalokat sokkal inkább érzem autentikusnak, olyan jellegzetesen Bagossys hangulatvilággal. Aztán Jött a Valahol itt, de sokkal inkább az Olyan Ő, ami olyan népszerű lett, amire szerintem ők sem gondoltak. És innentől elkezdett az örömzenélő banda inkább piaci alapokon működő gépezetté válni. Nem vagyok naiv, mindenki pénzből él, de a népszerűséget egyre jobban meglovagolták. Ezzel párhuzamosan szerintem a dalok is sokkal inkább piacképesek és poposak lettek, hogy minél több embert meg tudjanak szólítani. Megváltozott a hangzásvilág, míg régen pl. alap volt a harmónika, most inkább csak nosztalgikus kiegészítő. Ugyan vannak nagyon Bagossys motívumok, de arányaiban szerintem az alternatív indie folk világ teljesen megváltozott. Mindezzel együtt a fiúk is túlnőtték magukat, körülveszi őket egy burok, nevezzük teamnek, és elveszett a személyesség varázsa, legalábbis számomra, illetve vagyunk többen, akik hasonló állásponton vannak. Elkezdtek jönni a népszerűséggel járó kötelező körök, a kereskedelmi tévés szereplések és hasonlók. Elhiszem, hogy egy zenekar életútja ilyen, csak én eddig kevésbé kötődtem bandához így, mint a fiúkhoz, és ugyan nagyon büszke vagyok rájuk, és szívből örülök a sikereiknek, valami eszencia eltűnt.”*

Péter az előtte szóló lányokkal ellentétben nem az új rajongók megjelenésében érzékeli a *Bagossy Brothers Company* növekvő népszerűségét, hanem a zenekar mainstream közegbe kerülésével. Thornton szerint a mainstream iparnak a reklám és a kereskedelem a fontos (Thornton, 1996). A *Bagossy Brothers Company* vendége volt az RTL Klub Reggeli műsorának 2017-ben, valamint a Road Movie sorozat is a TV2 műsora, melyhez a *Visszajövök* című dalukat írták 2019-ben, de ezeken kívül más kereskedelmi TV-s szereplést nem találtam. Péter megjegyzése tehát csak alkalmanként igaz a zenekarra. Egy másik lehetőség, hogy Péter nem ismeri fel a kereskedelmi és a közszolgálati tévék közti különbséget. A *Bagossy Brothers Company* ugyanis több alkalommal is vendége volt az M2 Petőfi TV-nek, valamint a Duna TV Család-barát műsorában is szerepeltek. Ha csupán a tévés megjelenések számára hivatkozott

volna Péter, állítása a valóságot tükrözné, viszont a zenekar kereskedelmi TV-s megjelenéseinek száma nem akkora mértékű, hogy azt mainstreamként kezelhessük.

A zenekar dalainak változását a mélyinterjúk többi szereplőjével ellentétben csalódásként éli meg. Istvánnal ellentétben, az alternatív jelzőt nem a zenekar jelenlegi irányzatára érti, hanem a kezdeti állapotokra. Ebből az következik, hogy tisztában van az alternatív fogalom jelentésével, és Thornton sémájának megfelelően használja azt.

6. Összefoglalás

A Bagossy Brothers Company erdélyi zenekar nagy hangsúlyt fektet a székelység bemutatására mind a zenéjükben, mind a videoklipekben, de még az imázsban is. Több dalukban jelenik meg Gyergyószentmiklós (a *Visszajövök* című zeneszámban például konkrét említésre kerül a város a következő idézetben: „Miklóson nem játék a medve,/ Nem táncol, csak ül és vár..,", az otthon szeretete („Meleg az otthontól fűtött tél,/ Csak az kell, hogy jó legyél,/ Hogy te mindig itt legyél!" szintén a *Visszajövök* című szerzeményből) és a hazavágyódás is. Néhány videoklipben szintén az erdélyi táj kapja a főhangsúlyt: a *Vele utazom* videoklipjét például a székelyföldi Bucsinon forgatták, az *Álmodj én nekem* esetében pedig Gyergyószentmiklós volt a helyszín.

Az erdélyiségük ilyesfajta kihangsúlyozása a közönségük párhuzamba állítható a zenekar autentikusságával, hitelességével, vagy önazonosságával. A rajongók olyan érveket hoznak fel a zenekar autentikussága mellett, mint például a gyergyói származás. A többség szerint azért tud hiteles maradni a zenekar, mert azokat a tulajdonságaikat emelik ki, amelyekkel a valóságban is rendelkeznek. Ilyen jellemzőknek tekintik a székely tájszólást és dialektust, amely egyaránt érezhető Bagossy Norbert beszédében és az *Olyan Ő* című dalban közreműködő Biró Barbara énekhangján. Hivatkoznak továbbá a zenekar társadalmi felelősségvállalására is. Ezekben a diskurzusokban a környezetvédelem és a kisebb gyergyószentmiklósi zenekarok felkarolása kapják a fő hangsúlyt. A zenekar idén második éve ültetett fenyőfacsemetéket Székelyföldön, immár a gyergyói zenei élet kiemelkedő együtteseivel (*4S Street*, *No Sugar*, *Teddy Queen*) karöltve. Ezzel egyidőben a *4S Street* rendszeresen a *Bagossy Brothers Company* előzenekaraként lép fel, de a *No Sugar* és a *Teddy Queen* is turnézott már a Bagossy-val.

Az közönség szerint a tudatosan felépített erdélyiség és a „népies" jelleg kizárólag egyszerre tud érvényesülni. Több hozzászólásban is felismerik a zeneszám népdalokra emlékeztető stílusjegyeit, viszont sok esetben egyáltalán nem tudják vagy nem indokolják meg, miért tartják

„népiesnek” a dalt („*Népdalos lett egyedi hangzással szuper!* 😍”). Néhány rajongó részben felismeri a népzenei eszközöket, viszont a „népies” hangzásvilág a laikusok számára kizárólag Biró Barbara hangjával egyenlő. Ez egy téves észrevétel, hiszen a karcos, erőteljes női hangon kívül egyéb népdalokra hajazó stílusjegy is megfigyelhető az *Olyan Ő*-ben. A sorzárlatokban, a dallamvezetésben, a szóhasználatban, ritmusban és hangszerkíséretben egyaránt találhatunk népzenékből kölcsönzött eszközöket, melyekhez a zenekar tagjai többnyire tudattalanul nyúlnak a nyilatkozataik alapján.

Biró Barbara hangja szüli a legtöbb diskurzust a dallal kapcsolatban. Akadnak olyanok, akiknek tetszik, olyanok, akik több hallgatás után barátkoztak meg a hangszínnel, de olyanok is, akik egyenesen „nyávogásnak” vagy „ordításnak” érzékelik a Biró Barbara hangjára jellemző modorosságokat. Több hozzászólónak is feltűnt az oktávtörés (az utolsó szótagot egy oktávval magasabban énekli ki az énekes) a zeneszám „akarod” részénél: *vagy ...ugye Te is aka-ROD! Na, itt egy oktávot ugrik az ének szólam! :) aka-ROD! Olyan kis idétlen, de aranyoska!*”. Az oktávtörés mellett a prozódiában is szerepe van az „akarod” résznek, akárcsak a „kimerít” vagy az „utolérlek” szövegrészeknek. A zenei hangsúly ugyanis aszinkronban van a szövegakcentussal. Azért fontos megvizsgálni az erről született diskurzusokat, mivel ez az eszköz ellentéte a népdalok által alkalmazottakkal. A népzenében mindig a magyar nyelv hangsúlyozásával egyezik meg a zenei hangsúly is, ellentétben az *Olyan Ő*-vel.

A népiességről szóló diskurzusok erőteljesen kapcsolódnak az autenticitás és önazonosság témakörhöz. A közönség zöme összességében eredetinek tartja a zenekar megnyilvánulásait. Az érvek között felmerül, hogy nem olyan zenét játszanak, mint minden másik zenekar (ezt egyébként Biró Barbara hangjára is rávetítik, mégpedig azzal a jelzővel, hogy ő „nem tucaténekes”), a „népies” eszközök használata és a székely származásra fordított figyelem. A zenekar rajongói tehát a népzenei stílusjegyeket az autenticitás egyik megnyilvánulásának tekintik.

A több, mint 40 millió megtekintésnek köszönhetően a dal valóban belépett a mainstream közegbe, igazi jelenséggé nőtte ki magát ezt pedig a kommentelők is észrevették. Néhányan azt feltételezik ennek kapcsán, hogy a zenekar már nem a régi, elhagyta a sajátos stílusát, sok a kereskedelem és a reklám a munkásságukban stb. A hozzászólók többi része pedig pont a dal megjelenése után kezdte megérteni, hogy milyen autentikus stílusban játszik az együttes, ezt követően kezdett feltűnni nekik a zenekar kissé népies stílusa, egyedi hangzásvilága. Ezek a

jellegzetességek viszont nem csak ebben a zeneszámban találhatóak meg, a banda mindig előszeretettel hangsúlyozta székely származásából fakadó autenticitását, csak éppen nem mindenki figyelt fel rá.

Összefüggésbe hozható a fentebb említettekkel az egyik kiemelkedő, több témát is érintő hozzászólás: „*Ez tényleg egy eszméletlenül jó dal, a folkos népies motívumokkal, hanglejtéssel, hangzással teli női énekhang, amilyen a Sebestyén Márta hangja volt, de modern hangszeres kísérettel, akárcsak a Csík zenekar most múlik pontosan c. dala vagy a Quimby Don Quijote ébredése... Zseniálisak. Ez a dal is az volt. Barbi hangja egy olyan jelenség, ami hiányzik már a magyar zenei életből. De ezután olyanok lettetek, mint anno az áruló Csordás Tibi Fiesta zenekara. Mindegyik dalotok egyforma lett és csak a szöveg lett más. Mivel ez az alternatív irányzat most nagyon divatos gondolom emiatt is alakult nálatok ebbe az irányba. Amit sajnálok mert szerintem tudnátok Ti akár rock műfajban is alkotni. Lesz ez még jobb is. Csak nem kell ez a sok performance meg ilyen-olyan edisön. Ne rágjátok le a dalt csontig mert amennyire szerethető egy dal, legalább annyira is lehet utálni*.” – írta István.

A szerző a megjegyzésében leírja, hogy a zenekar hajlik a tömegek fele, viszont ezt pont az alternatív szóval fejezi ki, ami pedig az egyediségre és különlegességre utal. Ez tökéletesen összefoglalja azt a jelenséget, amire felfigyeltem. A Bagossy Brothers Company úgy lett egyre híresebb, hogy közben önazonos és autentikus maradt, hiszen a hiteles tulajdonságaikra fektetik a hangsúlyt, az erdélyiségüket domborítják ki, ezáltal nem megjátszott az autenticitásuk. Persze akadnak olyan kommentelők, akik ezt másképp gondolják, úgy érzik, hogy a zenekar már nem a régi, vagy a népiesség nem talál hozzájuk, de ellentmondás mindig van, és a tendencia úgyis azt mutatja, hogy a reakciók túlnyomó többsége autentikusnak tartja nem csak az *Olyan Ő* népies stílusjegyeit, de a *Bagossy Brothers Company* munkásságát is.

Ez a dolgozat több fejezetben is megegyezik a szerző Autenticitás, eredetiség, hitelesség: rajongói diskurzusok a Bagossy Brothers Company Olyan Ő című daláról címen beadott és megvédett szakdolgozatával.

HIVATKOZÁSOK

Irodalomjegyzék

Barna E. (2015) Lehet-e népszerű az alternatív? Legitimációs diskurzusok a 21. századi magyar alternatív zene körül. In: Ignácz Ádám (szerk.) *Műfajok, stílusok, szubkultúrák. Tanulmányok a magyar populáris zenéről.* Budapest: Rózsavölgyi és Társa, 181-192

Bohlman P. (1988) The Study of Folk Music in the Modern World. Indianapolis, Indiana University Press – Hivatkozza: Nagy-Sándor Zs. (2018) Culture, Heritage, Art: Navigating Authenticities in Contemporary Hungarian Folk Singing, https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1749975518780770, 2021.11.01.

Bourdieu P. (1993) The Field of Cultural Production. Cambridge, Polity Press – Hivatkozza: Nagy-Sándor Zs. (2018) Culture, Heritage, Art: Navigating Authenticities in Contemporary Hungarian Folk Singing, https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1749975518780770, 2021.11.01.

Fejes L. (2014) Mindent az ë hangról, Nyelv és tudomány, https://m.nyest.hu/hirek/a-zart-e, 2021. 11. 01.

Gans, Herbert J. (2003): Népszerű kultúra és magaskultúra. In. Wessely (szerk.): *A kultúra szociológiája*. Budapest, Osiris Kiadó, 114-149

Moore A. (2002) Autheticity as authentication. Popular Music. n.i. – Hivatkozza: Nagy-Sándor Zs. (2018) Culture, Heritage, Art: Navigating Authenticities in Contemporary Hungarian Folk Singing, https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1749975518780770, 2021.11.01.

Patakfalvi-Czirják Á. n.i. *Az ízlés és a társadalmi közösségek viszonya a populáris-kultúrakutatásban*.https://www.academia.edu/25132725/Az_ízlés_és_a_társadalmi_közösségek_viszonya_a_populáris_kultúrakutatásban, 2021. 11. 01.

Peterson R. (2005) In search of authenticity, Journal of Management studies. n.i. – Hivatkozza: Nagy-Sándor Zs. (2018) Culture, Heritage, Art: Navigating Authenticities in Contemporary Hungarian Folk Singing, https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1749975518780770, 2021.11.01.

Schwarz O. (2016) The symbolic economy of authenticity as a form of symbolic violence: The case of middle-class ethnic minorities. n.i. – Hivatkozza: Nagy-Sándor Zs. (2018) Culture, Heritage, Art: Navigating Authenticities in Contemporary Hungarian Folk Singing, https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1749975518780770, 2021.11.01.

Taylor Timothy D. (1997) Global Pop: World Music, Morld Markets, New York and London: Routlegdge. – Hivatkozza: Salli A. (2017) A feel for the real. Discourses of authenticity in popular music cultures through three case studies, https://erepo.uef.fi/bitstream/handle/123456789/18771/urn_isbn_978-952-61-2557-2.pdf?sequence=1, 2021.11.01.

Thornton S. (1996) Club cultures: Music, Media, and Subcultural Capital. Middletown, Wesleyan University Press.

Trilling L. (2009) Sincerity and Authenticity. Cambridge: Harvard University Press – Hivatkozza: Salli A. (2017) A feel for the real. Discourses of authenticity in popular music cultures through three case studies, https://erepo.uef.fi/bitstream/handle/123456789/18771/urn_isbn_978-952-61-2557-2.pdf?sequence=1, 2021.11.01.

Vargyas L. (1981) A magyarság népzenéje. Budapest: Zeneműkiadó, 158-171

Források

Bagossy Brothers Company (2019) Olyan Ő (Official Video). https://www.youtube.com/watch?v=lEU011dGjbk, 2021.11.01.

Bagossy Brothers Company (2020) Olyan Ő (Home session). https://www.youtube.com/watch?v=H553cCOrsSw, 2021.11.01.

Bagossy Brothers Company (2021) Álmodj énnekem (Official Video). https://www.youtube.com/watch?v=tbJ2TwKF3oU, 2021.11.01.

Bagossy Brothers Company (2021) Csak az ég tudja (Official Video). https://www.youtube.com/watch?v=9W0SDl-ZsO0, 2021.11.01.

Bagossy Brothers Company (2017) Valahol itt (Official Video). https://www.youtube.com/watch?v=BkPRZgk1LDs, 2021.11.01.

Bagossy Brothers Company (2019) Vele utazom (Official Video). https://www.youtube.com/watch?v=2euf3K24ITM, 2021.11.01.

Bagossy Brothers Company (2019) Visszajövök (Official Video). https://www.youtube.com/watch?v=Qjmj9aNqgG8, 2021.11.01.

Bagossy Brothers Company (2020) Visszajövök – Road Movie Tillával. https://www.youtube.com/watch?v=2euf3K24ITM, 2021.11.01.

Bagossy Brothers Company (2019) Olyan Ő (Biró Barbival) A. https://www.youtube.com/watch?v=NC-rj-zrW_Q, 2021.11.01.

Bagossy Brothers Company (2020) Otthontól fűtött tél. Tájak. Ízek. Bagossy. Budapest, Geébert Eco Print Kft.

Bagossy Brothers Company (2019) Olyan Ő (Biró Barbival) B. https://www.youtube.com/watch?v=7rdq73FgBZA, 2021.11.01.

Bagossy Brothers Company (2019) Olyan Ő (Bíró Barbival). https://www.youtube.com/watch?v=luzcHUpYWkw, 2021.11.01.

Bagossy Brothers Company (2019) Olyan Ő Lyrics. https://www.youtube.com/watch?v=nYZRmvjutq8, 2021.11.01.

Bagossy Brothers Company (2019) Strand fesztivál2019(2019.08.22.)-Olyan Ő. https://www.youtube.com/watch?v=CPo3ULzHxzo, 2021.11.01.

Bagossy Brothers Company (2020) Bagossy Brothers Company & Biró Barbi ~ Olyan Ő. https://www.youtube.com/watch?v=g13UVEboKdI, 2021.11.01.

Bagossy Brothers Company (2020) Olyan Ő. https://www.youtube.com/watch?v=kriJrXdKKZs, 2021.11.01.

Bagossy Brothers Company (2020) SzerencseSzombat - Bagossy Brothers Company feat Bíró Barbara - Olyan Ő. https://www.youtube.com/watch?v=euNf1i8jqsg, 2021.11.01.

DOB + BASSZUS Podcast (2021) Bagossy Brothers Company – Olyan ő. https://open.spotify.com/episode/7BsKFHGs1pSnMwZinDMy7O, 2021.11.01.

DTK: Elviszlek magammal (2020) Bagossy Norbert és László (Bagossy Brothers Company). https://www.youtube.com/watch?v=JV7NmbtYj8k, 2021.11.01.

M.A.CSEK (2019) „Otthon érezzük magunkat abban, amit csinálunk" – Bagossy Brothers Company interjú. http://www.macsekkolo.hu/2019/02/06/otthon-erezzuk-magunkat-abban-amit-csinalunk-bagossy-brothers-company-interju/ 2021.11.01.

Maszol.ro (2021) Zenészek a természetért: faültetéssel semlegesítik szénlábnyomukat a gyergyószentmiklósi zenekarok. https://maszol.ro/kultura/Zeneszek-a-termeszetert-faultetessel-semlegesitik-szenlabnyomukat-a-gyergyoszentmiklosi-zenekarok, 2021. 11. 01.

Magyar Narancs (2017) Népdal a mainstream pop-rock zenében. Trager Lili énekeső. https://magyarnarancs.hu/zene2/nepdal-a-mainstream-pop-rock-zeneben-102839, 2021.11.01.

Metropol (2020) Tarolt a fiatalok körében ez a két zenekar. https://metropol.hu/vip/tarolt-a-fiatalok-koreben-ez-a-ket-zenekar-113474/, 2021.11.01.

MIX Fm (2019) Vendég: Biró Barbara – A Bagossy Brothers Company, titkok, „Olyan Ő", szerelem. https://www.mixcloud.com/beszelgetesekGaborral/vendég-biró-barbara-a-bagossy-brothers-company-titkok-olyan-ő-szerelem/, 2021.11.01.

Music Backstage (2019) „A közönségért vagyunk, ez egy nagyon jó szimbiózis." – Bagossy Brothers Company interjú 2. rész. https://musicbackstage.hu/hu/public/2019/04/30/a-kozonsegert-vagyunk-ez-egy-nagyon-jo-szimbiozis-bagossy-brothers-company-interju-2-resz, 2021.11.01.